

พจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนจีน เล่ม 2 (จีน-ไทย-อังกฤษ) (11)

ธวัช บุรณถาวรสม

หวั่ง เสี่ยวเทา

สุชาติตา อโณทยานนท์

K (ต่อ)

口禾髎 (kǒu hé liáo): 位于面部, 横平人中沟上 1/3 与下 2/3 交点, 鼻孔外缘直下。主治鼻塞、鼻衄, 口眼喎斜, 口噤等病症。

ไขว้เหอเหลี่ยว: จุดฝังเข็มเหนือริมฝีปากบน อยู่บนจุดตัดของเส้นแนวระนาบจากจุดแบ่งระหว่าง 1/3 บนกับ 2/3 ล่างของร่องจมูกกับเส้นแนวตั้งจากขอบนอกของรูจมูกลงมา **ข้อบ่งใช้:** คัดจมูก เลือดกำเดาไหล อัมพาตใบหน้า และขากรรไกรแข็ง

kouheliao (LI 19): an acupoint located above the upper lip, at the intersecting point between the horizontal line from the junction of upper 1/3 and lower 2/3 of philtrum and the vertical line from the lateral border of the nostril. Indications: nasal stuffiness, epistaxis, facial paralysis, and trismus.

口噤 (kǒu jìn): 口闭难开, 牙关紧急, 多见于中风、痢病、惊风、破伤风、马钱子中毒。

ไขว้จิ้น: กัดฟันแน่น อ้าปากลำบาก กัดฟันแน่น พบในโรคหลอดเลือดสมอง ลมชัก ชักในเด็ก โรคนวดตะกุก และได้รับพิษจากสตรีกนิน

lockjaw: difficulty in opening the jaw or trismus,

mostly caused by stroke, epilepsy, tetanus, infantile convulsion, and strychnine poisoning.

口苦 (kǒu kǔ): 口中有苦味的表现, 多为火热所致。

ไขว้ขู่: ขมปาก มีรสขมในปาก มักเกิดจากความร้อน-ไฟ
bitter taste: feeling of bitter sensation in the mouth, mostly caused by fire-heat.

口膩 (kǒu nì): 自觉口中黏腻不爽的表现, 多为痰热、湿热及寒湿所致。

ไขว้หนึ่: เหนียวปาก รู้สึกปากเหนียวเหนอะไม่สบาย มักเกิดจากเสมหะ-ความร้อน ร้อน-ชื้น และเย็น-ชื้น

greasy taste: feeling of sticky and uncomfortable sensation in the mouth, mostly caused by phlegm-heat, damp-heat and cold-damp.

口酸 (kǒu suān): 口中有酸或酸腐气味的表现, 多为伤食或肝胃郁热所致。

ไขว้ซวน: เปรี้ยวปาก มีรสหรือกลิ่นเปรี้ยวบูดในปาก มักเกิดจากกินอาหารที่ทำลายสุขภาพหรือความร้อนอัดอั้นในตับและกระเพาะอาหาร

sour taste: feeling of sour or foul sensation in the

mouth, mostly caused by unhealthy diet or heat accumulation in the liver and stomach.

口咸 (kǒu xián): 口中有咸味的表现, 多为肾病及寒水上泛所致。

ไขว่เสียน: เค็มปาก ปากมีรสเค็ม มักเกิดจากโรคไตหรือน้ำเสียนชนิดเย็นรุกรานขึ้นบน

salty taste: feeling of salty sensation in the mouth, mostly caused by kidney diseases or cold-water flooding upwards.

口眼喎斜 (kǒu yǎn wāi xié): 病人发现一侧面颊动作不灵, 眼不能闭合, 嘴向健侧歪斜, 多为风痰阻络所致。

ไขว่เหี่ยนว้ายเสย: อัมพาตใบหน้า ใบหน้าซีกหนึ่งเคลื่อนไหวได้น้อยลง หลับตาไม่สนิท ปากเบี้ยวไปด้านที่ปกติ มักเกิดจากลม-เสมหะอุดกั้นเส้นลมปราณ

facial paralysis: sudden decrease in movement of the face unilaterally with the eye failing to close and mouth deviating to the healthy side, mostly caused by wind-phlegm obstructing the meridians.

口张 (kǒu zhāng): 口开不能闭合。多属肺脾之气将绝。

ไขว่จาง: ปากอ้าค้าง ปากอ้าไม่ปิด มักเกิดจากลมปราณปอดและม้ามไกล้สูญสิ้น

retained mouth opening: failure of the mouth to close, mostly caused by lung and spleen qi exhaustion.

库房 (kù fáng): 位于胸部, 第 1 肋间隙, 前正中线上旁开 4 寸。主治胸肋胀满, 咳嗽、气喘, 咳唾脓血等病症。

คู่ว่าง: จุดฝังเข็มบริเวณหน้าอก อยู่ตรงช่องซี่โครงที่ 1 ห่างจากแนวกึ่งกลางลำตัวตามแนวระนาบ 4 ชู้น **ข้อบ่งใช้:** เน้นหน้าอกและซี่ข้าง ไอ หอบ และไอเป็นเลือด

ปันทอง

kufang (ST 14): an acupoint located on the chest, in the 1st intercostal space, 4 cun lateral to the anterior midline. *Indications:* distention of chest and lateral chest wall, cough, dyspnea, and cough with purulent bloody sputum.

宽胸 (kuān xiōng): 治疗因情志抑郁而引起的气机阻滞证的方法。常用方剂如四磨饮子等。

ความชุง: ขยายทรวงอกให้โล่ง วิธีการรักษาภาวะลมปราณไหลเวียนติดขัดที่เกิดจากอารมณ์อัดอั้น ตำรับที่ใช้บ่อยคือ *ซื่อหมอหยันจื่อ*

comforting chest: a therapy of *qi* stagnation due to depression. One of the common formulas is *simoyinzi*.

狂言 (kuáng yán): 语无伦次, 狂躁妄语, 精神错乱的表现, 多为痰火扰神。

ขวางเหี่ยน: พุดจาคลุ้มคลั่ง: คำพูดไม่สอดคล้องเชื่อมโยงกัน พุดเพ้อเจ้อ คลุ้มคลั่ง เป็นอาการของจิตใจแปรปรวน มักเกิดจากเสมหะ-ไฟรบกวนเส้น

manic raving: spirit disturbance manifested as allophasia, drivel and mania, mostly caused by phlegm-fire harassing the spirit.

昆仑 (kūn lún): 足太阳经经穴。位于踝区, 在外踝尖与跟腱之间的凹陷中。主治头痛, 目痛, 颈项强痛, 鼻衄, 腰痛, 足踝肿痛, 癫痫, 难产等病症。

คุนหลุน: จุดฝังเข็มของเส้นกระเพาะปัสสาวะ อยู่บริเวณข้อเท้า ตรงร่องระหว่างยอดตาตุ่มนอกกับเอ็นร้อยหวาย **ข้อบ่งใช้:** ปวดศีรษะ ปวดตา ปวดตึงต้นคอ เลือดกำเดาไหล ปวดหลังส่วนล่าง ปวดบวมข้อเท้า ลมชัก และคลอดยาก

kunlun (BL 60): the *jing* point of the bladder meridian, located in the depression between the tip

of the lateral malleolus and Achilles tendon.

Indications: headache, sore eye, neck pain, stiff neck, epistaxis, low back pain, pain and swelling of ankle, epilepsy, and dystocia.

L

劳宫 (láo gōng): 手厥阴经荥穴。位于掌区, 横平第 3 掌指关节近端, 在第 2、3 掌骨之间偏于第 3 掌骨。主治口疮, 口臭; 鹅掌风; 癫、狂、痫; 心痛, 烦满, 呕吐, 吐血; 热病, 口渴等病症。

หลาวกง: จุดหยิงของเส้นเยื่อหุ้มหัวใจ อยู่บริเวณฝ่ามือระหว่างกระดูกฝ่ามือที่ 2 กับ 3 โดยค่อนข้างไปทางส่วนปลายของกระดูกฝ่ามือที่ 3 *ข้อบ่งใช้:* แผลในปาก มีกลิ่นปาก ผิวหนังอักเสบเรื้อรังที่ฝ่ามือ โรคจิตซึมเศร้า คลุ้มคลั่ง ลมชัก จุกลิ้นปี่ หงุดหงิดอัดอั้นใจ อาเจียน อาเจียนเป็นเลือด โรคที่มีไข้ และกระหายน้ำ

laogong (PC 8): the *ying* point of the pericardium meridian, located on the palm, between the 2nd and 3rd metacarpal bones but closed to the distal end of the 3rd metacarpal bone. *Indications:* oral ulcer, halitosis, chronic eczema of palm, depressive psychosis, mania, epilepsy, epigastric pain, emotional distress, vomiting, hematemesis, febrile diseases, and thirst.

牢脉 (láo mài): 沉取实大弦长, 坚牢不移的脉象。多见于阴寒内盛, 疝气癥积。

หลาวม่าย: ชีพจรมัน ชีพจรที่เมื่อกดหนักจะมีลักษณะแกร่ง ใหญ่ ตั้ง ยาว และมั่นคงอยู่กับที่ มักพบในภาวะความเย็นแกร่งภายใน ไล่เลื่อน และเนื้องอกในช่องท้อง

firm pulse: a forceful-large-wiry-long pulse and not movable that is felt only by heavy pressing, mostly found in *yin*-cold interior-excess, hernia, and abdominal lump.

老舌 (lǎo shé): 舌质纹理粗糙, 坚敛而不柔软, 舌色较暗, 多为实证。

หล่าวเสอ: ลิ้นหยาบ ผิวลิ้นหยาบกระด้างไม่อ่อนนุ่ม ลิ้นค่อนข้างคล้ำ มักเป็นภาวะโรคแกร่ง

coarse tongue: the tongue surface is coarse and hard in texture with rather dull color, indicating excess disease-condition.

劳则气耗 (láo zé qì hào): 气耗, 元气耗损。劳累过度则耗损元气, 久则出现气短, 倦怠乏力等气虚的表现。

หลาวเจ้อชีห่าว: ตรากตรำสูญลมปราณ หักโหมเกินไป จนสูญเสียมปราณต้นกำเนิด หากเป็นเรื้อรังจะพบอาการของลมปราณพร่อง เช่น หายใจหอบถี่ อ่อนเพลีย เหนื่อยล้า เป็นต้น

qi exhaustion from overstrain: Over exertion consumes primordial *qi*, leading to *qi* deficiency in chronic cases, manifested as shortness of breath, fatigue, lassitude, etc.

类剥苔 (lèi bō tāi): 舌苔剥脱处舌面不光滑, 仍有新生苔质颗粒, 多为久病气血两虚所致。

เลยปอหยา: ฝ้าลิ้นลอก ฝ้าลิ้นหลุดลอกบางส่วน แต่ยังมีฝ้าใหม่เกิดขึ้นเป็นเม็ด ๆ มักเกิดจากภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังจนลมปราณและเลือดพร่อง

peel-like coating: partly peeling of the tongue coating leaving an unsmooth tongue surface with regenerating granules, mostly caused by *qi* and blood deficiency in chronic illness.

冷汗 (lěng hàn): 汗出有冷感的表现, 多为阳虚或惊吓所致。

เหล็ยฮ่าน: เหงื่อเย็น ผู้ป่วยรู้สึกมีเหงื่อเย็นตัวเย็น มักเกิดจากหยางพร่องหรือตกใจกลัว

cold sweating: sweating with feeling of cold sensation, mostly caused by yang deficiency or fright.

冷痛 (lěng tòng): 疼痛有冷感而喜暖的表现, 多

为实寒或虚寒所致。

หลังท่ง: ปวดเย็น อาการปวดร่วมกับความรู้สึกเย็น ๆ ทุเลาปวดเมื่อได้รับความร้อน มักเกิดจากภาวะเย็นแกร่งหรือเย็นพร่อง

cold pain: pain accompanied with cold sensation and relieved by warmth, mostly caused by excess-cold or deficiency-cold.

厉兑 (lì duì): 足阳明经井穴, 位于足趾, 第 2 趾末节外侧, 趾甲根角侧后方 0.1 寸。主治鼻衄、齿痛、面肿, 口角喎斜, 咽喉肿痛, 以及热病, 癫狂, 多梦, 善惊, 昏厥等病症。

ลี้ดู่ย: จุดจึ่งของเส้นกระเพาะอาหาร อยู่ที่ปลายนิ้วเท้าที่ 2 ด้านนอก ห่างจากมุมโคนเล็บ 0.1 ชู่น *ข้อบ่งใช้:* เลือดกำเดาไหล ปวดฟัน ไบหน้าบวม ปากเบี้ยว เจ็บคอ โรคที่มีไข้ โรคจิตซึมเศร้า คลุ้มคลั่ง ฝันมาก ตกใจง่าย และหมดสติ

lidui (ST 45): the *jing* point of the stomach meridian, located on the lateral aspect of the distal phalanx of the 2nd toe, 0.1 *cun* posterolateral to the corner of the nail. *Indications:* epistaxis, toothache, swollen face, deviated mouth, sore throat, febrile diseases, depressive psychosis, mania, dreamfulness, skittishness, and syncope.

蠡沟 (lí gōu): 足厥阴经络穴。位于小腿内侧, 内踝尖上 5 寸, 胫骨内侧面的中央。主治阴疝, 睾丸肿痛, 小便不利, 遗尿; 月经不调, 赤白带下, 阴痒等病症。

หลี่โกว: จุดลั่วของเส้นตับ อยู่เหนือยอดตาตุ่มใน 5 ชู่น ตรงกลางกระดูกแข้ง *ข้อบ่งใช้:* ไล่เลื่อนปวดบวมอัณฑะ บัสสาวะลำบาก กลั้นบัสสาวะไม่ได้ บัสสาวะรดที่นอน รอบเดือนผิดปกติ ตกขาวปนเลือด และคันอวัยวะเพศในสตรี

ligou (LR 5): the *luo* point of the liver meridian, located 5 *cun* above the tip of the medial malleolus,

in the center of the tibia. *Indications:* hernia, pain and swelling of testis, difficulty in urination, urinary incontinence, enuresis, irregular menstruation, bloody leukorrhea, and pruritus vulva.

里急后重 (lǐ jí hòu zhòng): 腹痛急迫, 排便不爽, 肛门重坠, 便意频数的表现, 多为湿热阻滞所致。

หลี่จี้ไย่วจิ่ง: ปวดบิด ปวดเบ่งท้องกระตั้นหัน ถ่ายไม่สุด รู้สึกหน่วงทวารหนักและอยากถ่ายบ่อย มักเกิดจากความร้อนชื้นอุดกั้น

tenesmus: urgent colicky pain, incomplete defecation and sinking sensation of the anus with frequent desire of defecation, mostly caused by damp-heat obstruction.

理中丸 (lǐ zhōng wán): 组成: 人参、干姜、炙甘草、白朮。功用: 温中散寒, 补气健脾。主治: 脾胃虚寒证。

หลี่จงหวาน: ชื่อตำรับยา ประกอบด้วยตัวยาเหรินเซิน กานเจียง จื่อกานฉ่าว และปายจู้ สรรพคุณ: อุ้มนจเจียว เพื่อสลายความเย็น เสริมลมปราณและบำรุงม้าม *ข้อบ่งใช้:* ภาวะโรคม้าม-กระเพาะอาหารเย็นพร่อง

lizhong pill: a formula composed of *renshen, ganjiang, zhigancao* and *baizhu*. *Actions:* warming middle-*jiao* to dispel cold, replenishing *qi* and strengthening spleen. *Indications:* spleen-stomach deficiency-cold disease-condition.

廉泉 (lián quán): 位于颈前区, 喉结上方, 舌骨上缘凹陷中, 前正中线上。主治中风失语, 吞咽困难, 舌痿软, 流涎, 舌下肿痛, 咽喉肿痛等病症。

เหลียนเจวียน: จุดฝังเข็มบริเวณลำคอ บนแนวกึ่งกลางลำตัว อยู่เหนือลูกกระเดือก ตรงแอ่งอยู่ขอบบนของกระดูก hyoid *ข้อบ่งใช้:* เสียมการสื่อความเหตุโรคหลอดเลือด

เลือดสมอง กลืนลำบาก ลิ้นลีบอ่อนแรง น้ำลายยืด ปวดบวมใต้ลิ้น และเจ็บคอ

lianquan (CV 23): an acupoint located on the midline of the anterior neck above the Adam's apple, in the depression above the upper border of the hyoid bone, *Indications:* aphasia due to stroke, dysphagia, flaccid tongue, drooling of saliva, pain and swelling of hypoglossal area, and sore throat.

良附丸 (liáng fù wán): 组成: 高良姜、香附。功用: 行气疏肝, 祛寒止痛。主治: 气滞寒凝, 胃脘疼痛, 胸闷胁痛, 畏寒喜热, 以及妇女痛经等病症。

เหลียงฟูหวาน: ชื่อตำรับยา ประกอบด้วยตัวยาเกาเหลียงเจียงและเซียงฟู สรรพคุณ: กระตุ้นการไหลเวียนของลมปราณ ระบายตับ ขจัดความเย็น ช่วยระงับปวด *ข้อบ่งใช้:* ลมปราณติดขัดร่วมกับความเย็นเกาะกุม มีอาการปวดกระเพาะอาหาร แน่นหน้าอก ปวดศีรษะข้าง ซี่หนาว ได้รับความอุ่นแล้วดีขึ้น และปวดประจำเดือน

liangfu pill: a formula composed of *gaoliangjiang* and *xiangfu*. *Actions:* promoting *qi* flow, soothing liver and expelling cold to stop pain. *Indications:* *qi* stagnation with cold accumulation, manifested as epigastric pain, tightness of chest, hypochondriac pain, aversion to cold, preference to warmth, and dysmenorrhea.

梁门 (liáng mén): 位于上腹部, 脐中上 4 寸, 前正中线旁开 2 寸。主治脘腹胀, 泄泻, 食物不化等病症。

เหลียงเหมิน: จุดฝังเข็มบริเวณหน้าท้อง อยู่เหนือสะดือ 4 ชู้น และห่างออกไปด้านข้างตามแนวระนาบ 2 ชู้น *ข้อบ่งใช้:* แน่นอึดอัดท้อง ท้องเสีย และอาหารไม่ย่อย

liangmen (ST 21): an acupoint located on the upper abdomen, 4 *cun* above the umbilicus and 2 *cun* lateral to the anterior midline. *Indications:*

epigastric and abdominal distention, diarrhea, and indigestion.

梁丘 (liáng qiū): 足阳明经郄穴。位于股前区, 髌底上 2 寸, 在股外侧肌与股直肌肌腱之间。主治乳痈、乳痛, 膝肿痛, 下肢不遂, 胃脘痛等病症。

เหลียงชิว: จุดชี้ของเส้นกระเพาะอาหาร อยู่ที่ต้นขาด้านหน้า เหนือขอบบน-ขอบนอกของฐานกระดูกสะบ้า 2 ชู้น ระหว่างกล้ามเนื้อ vastus lateralis กับเอ็นกล้ามเนื้อ rectus femoris *ข้อบ่งใช้:* เต้านมอักเสบ ปวดตื้อนมปวดบวมเขา อัมพาตขา และปวดกระเพาะอาหาร

liangqiu (ST 34): the xi point of the stomach meridian, located on the anterior aspect of the femur, 2 *cun* above the patellar base, between the vastus lateralis muscle and rectus femoris tendon. *Indications:* acute mastitis, mastalgia, pain or swelling of knee, lower limb paralysis, and epigastric pain.

列缺 (liè quē): 手太阴经络穴。为八脉交会穴之一, 通任脉。位于前臂, 腕掌侧远端横纹上 1.5 寸, 在拇短伸肌腱与拇长展肌腱之间, 拇长展肌腱沟的凹陷中。主治咳嗽、气喘、咽喉肿痛, 中风、口眼喎斜、手腕无力或疼痛, 头痛、颈项强痛, 齿痛等病症; 全喉切除术、心脏手术针刺麻醉常用穴。

เหลี่ยชเวีย: จุดลั่วของเส้นปอด เป็นจุดหนึ่งของ *ปาม่ายเจียวฮู่ยี่* ซึ่งเชื่อมต่อกับเส้นเริน อยู่ที่แขนด้านใน เหนือรอยพับข้อมือ 1.5 ชู้น และเหนือ styloid process ของกระดูก radius ตรงรอยนูนระหว่างเอ็นกล้ามเนื้อ extensor pollicis brevis กับ abductor pollicis longus *ข้อบ่งใช้:* ไอ หอบ เจ็บคอ โรคหลอดเลือดสมอง อัมพาตใบหน้า ข้อมือไม่มีแรงหรือปวด ปวดศีรษะ ปวดตึงต้นคอ และปวดฟัน ยังเป็นจุดฝังเข็มช่วยเสริมการระงับความรู้สึกที่ใช้บ่อยในการผ่าตัดกล่องเสียงหรือ

หัวใจ

lieque (LU 7): the luo point of the lung meridian and one of the eight confluent points connecting to the conception channel, located on the medial side of the forearm, 1.5 *cun* above the transverse wrist crease, between the extensor pollicis brevis and abductor pollicis longus tendons and in the depression of the abductor pollicis longus tendon groove. *Indications:* cough, dyspnea, sore throat, stroke, facial paralysis, weakness or pain of wrist, headache, neck pain, and toothache. It is commonly used in acupuncture anesthesia for total laryngectomy and heart operation.

灵道 (líng dào): 手少阴经经穴。位于前臂前区, 腕掌侧远端横纹上 1.5 寸, 尺侧腕屈肌腱的桡侧缘。主治心痛、暴哑、肘臂筋挛等病症。

หลังดำว: จุดจึ่งของเส้นหัวใจ อยู่ที่ปลายแขนด้านใน เหนือเส้นข้อมือ 1.5 寸 ชิดขอบด้าน radial ของเอ็น flexor carpi ulnaris *ข้อบ่งใช้:* จุกลิ้นปี่ เสียงหาย เจ็บปลิ้น และข้อศอกแข็งเกร็ง

lingdao (HT 4): the *jing* point of the heart meridian, located on the ventral side of the forearm, 1.5 *cun* above the distal transverse wrist crease, on the radial border of the flexor carpi ulnaris tendon. *Indications:* epigastric pain, sudden aphonia, and spasm of elbow.

灵台 (líng tái): 位于脊柱区, 第 6 胸椎棘突下凹陷中, 后正中线上。主治咳嗽, 气喘; 脊痛, 颈项强痛等病症。

หลังถาย: จุดฝังเข็มบนแนวกึ่งกลางสันหลัง อยู่ตรงร่อง ใต้ปุ่มกระดูกสันหลังอกที่ 6 *ข้อบ่งใช้:* ไอ หอบ ปวด แนวสันหลัง และปวดตึงต้นคอ

lingtai (GV 10): an acupoint located on the posterior midline of the back, in the depression

below the 6th thoracic spinous process. *Indications:* cough, dyspnea, pain along vertebrae, neck pain, and stiff neck.

灵墟 (líng xū): 位于胸部, 第 3 肋间隙, 前正中线旁开 2 寸。主治胸胁胀满, 咳嗽, 气喘; 呕吐等病症。

หลังซวี: จุดฝังเข็มบริเวณหน้าอก ตรงช่องซี่โครงที่ 3 ห่างจากแนวกึ่งกลางลำตัวตามแนวระนาบ 2 寸 *ข้อบ่งใช้:* แน่นหน้าอกและสีข้าง ไอ หอบ และอาเจียน

lingxu (KI 24): an acupoint located in the 3rd intercostal space, 2 *cun* lateral to the anterior midline. *Indications:* distention of chest and hypochondrium, cough, dyspnea, and vomiting.

六腑宜泻 (liù fǔ yí xiè): 六腑病变以实证为多, 治疗实者泻之。

ลิวฝู่อี่เซย: อวัยวะกลวงหกควรระบาย พยาธิสภาพของอวัยวะกลวงหกมักแสดงออกเป็นภาวะโรคแกร่ง การรักษาภาวะโรคแกร่งให้ใช้วิธีระบาย

releasing is appropriate for fu-organ: pathology of six fu-organs are mainly manifested as excess disease-condition, the treatment should be releasing.

流火 (liú huǒ): 小腿足部的丹毒, 皮肤红肿, 热痛如烧, 色如涂丹, 多为湿热化火。

หลิวหั่ว: ไฟลามทุ่งขา ไฟลามทุ่งบริเวณขา ผิวหนังมีลักษณะบวมแดง ปวดร้อนเหมือนถูกไฟลวก มีสีแดงตั้งชาต มักเกิดจากความร้อนชื้นแปรสภาพเป็นไฟ

leg erysipelas: a skin disease occurred on the leg with cinnabar-like color, swelling and painful burning sensation, mostly caused by damp-heat transforming into fire.

六君子汤 (liù jūn zǐ tāng): 组成: 人参、白术、茯苓、炙甘草、陈皮、半夏。功用: 益气健脾, 燥

湿化痰。主治：脾胃气虚兼痰湿，食少便溏，胸脘痞闷，呕逆。

ลิ่วจวินจื่อทาง: ชื่อตำรับยา ประกอบด้วยตัวยา *เหรินเฉิน* ป้ายจู๋ ผูลิง จื่อกานฉ่าว เฉินผี้ และบ้านเซียะ สรรพคุณ: เสริมลมปราณ บำรุงม้าม ระเหยความชื้น และสลายเสมหะ **ข้อบ่งใช้:** ลมปราณม้าม-กระเพาะอาหารพร่อง เกิดเสมหะ-ความชื้น มีอาการเบื่ออาหาร ถ่ายเหลว แน่นหน้าอก จุกแน่นลิ้นปี่ และคลื่นไส้อาเจียน

liujunzi decoction: a formula composed of renshen, baizhu, fuling, zhigancao, chenpi and banxia. **Actions:** promoting *qi*, strengthening spleen, drying damp and resolving phlegm. **Indications:** stomach-spleen *qi* deficiency producing phlegm-damp, manifested as anorexia, loose stool, tightness of the chest, epigastric stuffiness and distension, nausea, and vomiting.

六味地黄丸 (liù wèi dì huáng wán): 组成: 熟地黄、山茱萸、山药、泽泻、牡丹皮、茯苓。功用: 滋阴补肾。主治: 肾阴虚证。

ลิ่วเว่ยตี้หฺวางหฺวาน: ชื่อตำรับยา ประกอบด้วยตัวยา *สุตู่หฺวาง* ซานจูหยวี ซานย่าว เจ้อเซี่ย หมู่ตันผี้ และผูลิง สรรพคุณ: เสริมยิน บำรุงไต **ข้อบ่งใช้:** ภาวะโรคยินไตพร่อง

liuweidihuang pill: a formula composed of *shudihuang*, *shanzhuyu*, *shanyao*, *zexie*, *mudanpi* and *fuling*. **Actions:** nourishing *yin* and kidney. **Indications:** kidney *yin* deficiency disease-condition.

六阳脉 (liù yáng mài): 左右两手寸关尺均为洪大脉而无病象，不属病脉。

ลิ่วหยางม่าย: ชื่อพจนานุกรม ชื่อพจนานุกรม *ชุน กวาน* และชื่อทั้ง 2 ข้างมีลักษณะโถม-ใหญ่ โดยไม่มีภาวะเจ็บป่วย ไม่ถือเป็นชื่อพจนานุกรมผิดปกติ

six yang pulse: The pulses at *cun*, *guan* and *chi* of

both hands are felt as big-surgings without illness. It is not considered as an abnormal pulse.

六阴脉 (liù yīn mài): 左右两手寸关尺均为沉细脉而无病象，不属病脉。

ลิ่วยีนม่าย: ชื่อพจนานุกรม ชื่อพจนานุกรม *ชุน กวาน* และชื่อทั้ง 2 ข้างมีลักษณะจม-เล็ก โดยไม่มีภาวะเจ็บป่วย ไม่ถือเป็นชื่อพจนานุกรมผิดปกติ

six yin pulse: The pulses at *cun*, *guan* and *chi* of both hands are felt deep-thready without illness. It is not considered as an abnormal pulse.

癃闭 (lóng bì): 小便不畅，点滴而出为癃；小便不通，点滴不出为闭，合称癃闭。多为膀胱气化失司所致。

หลงปี้: ปัสสาวะลำบาก ปัสสาวะไม่คล่อง ปัสสาวะเป็นหยด คือ หลงปัสสาวะไม่ออก คือ *ปี้* รวมเรียกว่า หลงปี้ มักเกิดจากลมปราณกระเพาะปัสสาวะไม่สามารถทำหน้าที่แปรสภาพได้

difficulty in urination: *long* refers to dribbling or difficulty in voiding, while *bi* refers to anuria, mostly caused by bladder *qi* failing to conduct transformation.

龙胆泻肝汤 (lóng dǎn xiè gān tāng): 组成: 龙胆草、黄芩、栀子、柴胡、泽泻、木通、当归、生地黄、生甘草、车前子。功用: 泻肝胆实火，清下焦湿热。主治: 肝胆实火上炎证及肝胆湿热下注证。

หลงตันเซี่ยกานทาง: ชื่อตำรับยา ประกอบด้วยตัวยา หลงตันฉ่าว หฺวางฉิน จื่อจื่อ ฉายหู เจ้อเซี่ย มู่ทง ตางกฺย เซ็งตี้หฺวาง เซ็งกานฉ่าว และเซอเฉียนจื่อ สรรพคุณ: ขับระบายไฟแกร่ง ของตับ-ถุงน้ำดีและดับความร้อน-ชื้นที่เซี่ยเจียว **ข้อบ่งใช้:** ภาวะโรคไฟแกร่งที่ตับ-ถุงน้ำดีล่อย ชื้นบน และความร้อน-ชื้นที่ตับ-ถุงน้ำดีไหลลงล่าง

longdanxiegan decoction: a formula composed of

longdancao, huangqin, zhizi, chaihu, zexie, mutong, danggui, shengdihuang, shenggancao and cheqianzi. Actions: clearing excess fire in liver-gallbladder and releasing damp-heat in lower-jiao. Indications: excess fire in liver-gallbladder upward flaming, damp-heat in liver-gallbladder downward flowing.

漏谷 (lòu gǔ): 足太阴络穴。位于小腿内侧, 内踝尖上 6 寸, 胫骨内侧缘后际。主治腹胀, 肠鸣, 小便不利, 遗精, 疝气, 下肢痿痹等病症。

โล่วกู่: จุดลั่วของเส้นม้าม อยู่ที่ขาด้านใน เหนือยอดตาตุ่มใน 6 ชู้น ตรงขอบหลังของกระดูกแข้ง *ข้อบ่งใช้:* แน่นท้อง ท้องร้อง บัสสาวะขัด ผันเปียก ไล่เลื่อน ขาลีบ และขาอ่อนแรง

lough (SP 7): the *luo* point of the spleen meridian, located on the medial aspect of the leg, 6 *cun* above the tip of the medial malleolus on the posterior border of the tibia. *Indications:* abdominal distention, borborygmus, dysuria, wet dream, hernia, and atrophy or flaccid paralysis of lower limb.

颊息 (jú xī): 位于头部, 角孙 (TE 20) 与翳风 (TE

17) 沿耳轮弧形连线上 1/3 与下 2/3 的交点处。主治小儿惊风, 耳鸣, 气喘等病症。

หลู่ซี: จุดฝังเข็มบนศีรษะ ตรงจุดแบ่งระหว่าง 1/3 บนกับ 2/3 ล่างของเส้นโค้งหลังใบหูที่เชื่อมเจี้ยวซุน (TE 20) กับอีเฟิง (TE 17) *ข้อบ่งใช้:* ชักในเด็ก หูมีเสียงดัง และหอบ

luxi (TE 19): an acupoint located on the head, at the point between upper 1/3 and lower 2/3 of the arc along with ear helix, between *jiaosun* (TE 20) and *yifeng* (TE 17). *Indications:* infantile convulsion, tinnitus, and dyspnea.

络却 (luò què): 位于头部, 前发际正中直上 5.5 寸, 旁开 1.5 寸。主治头痛, 眩晕, 耳鸣, 癫狂等病症。

ลั่วเซวี่เย: จุดฝังเข็มบนศีรษะ อยู่เหนือกึ่งกลางแนวชายผมขอบหน้าผาก 5.5 ชู้น และห่างออกไปตามแนวระนาบ 1.5 ชู้น *ข้อบ่งใช้:* ปวดศีรษะ เวียนศีรษะ หูมีเสียงดัง โรคจิตซึมเศร้า และคลุ้มคลั่ง

luoque (BL 8): an acupoint located on the head, 5.5 *cun* above the anterior hairline and 1.5 *cun* lateral to the midline. *Indications:* headache, dizziness, tinnitus, depressive psychosis, and mania.